

Jaarverslag Leerplicht

2015 - 2016

Elke jongere telt!

Samenvatting

Het jaarverslag van de afdeling leerplicht laat de activiteiten van de leerplichtambtenaar over schooljaar 2015-2016 zien.

Afgelopen schooljaar waren er 9261 leerplichtige jongeren in de gemeente Houten. Met een deel van deze groep is er contact geweest met de ouders, school en de jongeren zelf over verzuim, problematiek die wellicht tot verzuim kan leiden of andere school gerelateerde onderwerpen.

Scholen, instellingen, hulpverleners, ouders en jongeren weten de leerplichtambtenaren te bereiken. De leerplichtambtenaren hebben niet alleen een handhavende functie maar ook een adviserende en bemiddelende rol. Tevens zijn de leerplichtambtenaren op preventief vlak actief.

Sinds schooljaar 2015-2016 is de leerplicht-administratie belegd in Nieuwegein.

Tevens is er een switch gemaakt naar een ander registratiesysteem, Pronexus. Dit houdt in dat er op een andere manier geregistreerd wordt. Hierdoor kan er geen goede vergelijking worden gemaakt met het aantal meldingen van voorgaande schooljaren.

Afgelopen schooljaar zijn er in totaal 139 verzuimmeldingen binnengekomen. Deze meldingen zijn via het verzuimloket van DUO binnengekomen, of via het Art. 21 (ongeoorloofd schoolverzuim) formulier.

Naast de officiële verzuimmeldingen worden de leerplichtambtenaren ook regelmatig betrokken bij casussen als adviseur of bemiddelaar. Ook heeft de leerplichtambtenaar een preventieve rol; Er wordt voorlichting gegeven op scholen en er zijn op de drie VO scholen en het MBO Wellant college preventieve spreekuren ingericht. De leerplichtambtenaren houden korte lijnen met hulpverleningsinstanties en het sociaal team zodat er sneller geschakeld kan worden om de leerling te ondersteunen waar nodig en de schoolgang weer op gang te krijgen.

Missie

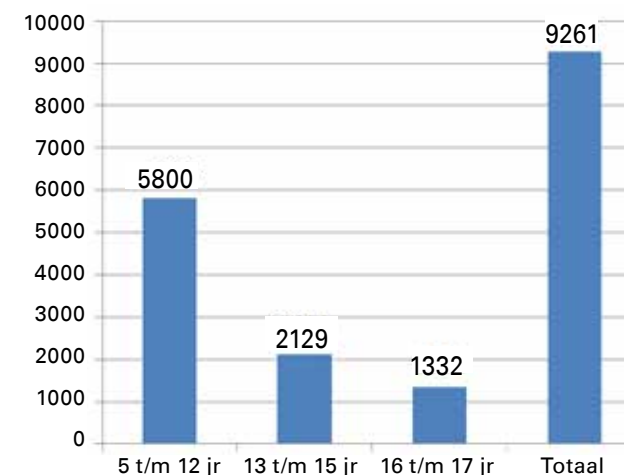
De missie van de leerplichtambtenaren is om Houten een gemeente te laten zijn waarin alle jongeren (die de capaciteiten hebben) een startkwalificatie behalen waarmee ze zo goed mogelijk worden toegerust met kennis en vaardigheden om een zelfstandige plek op de arbeidsmarkt en een zelfstandige plek in de samenleving te kunnen verwerven.

Visie

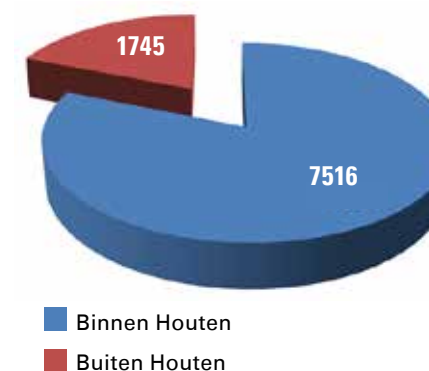
De visie van afdeling leerplicht is om alle leerplichtige jongeren in Houten een kans te geven binnen het onderwijs. Ze hebben recht op onderwijs en de leerplichtambtenaren willen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen. Daarnaast willen de leerplichtambtenaren dat de zogenaamde thuiszitters zo kort mogelijk thuiszitten om vervolgens op een passende plek binnen het onderwijs terecht te kunnen.

Cijfers

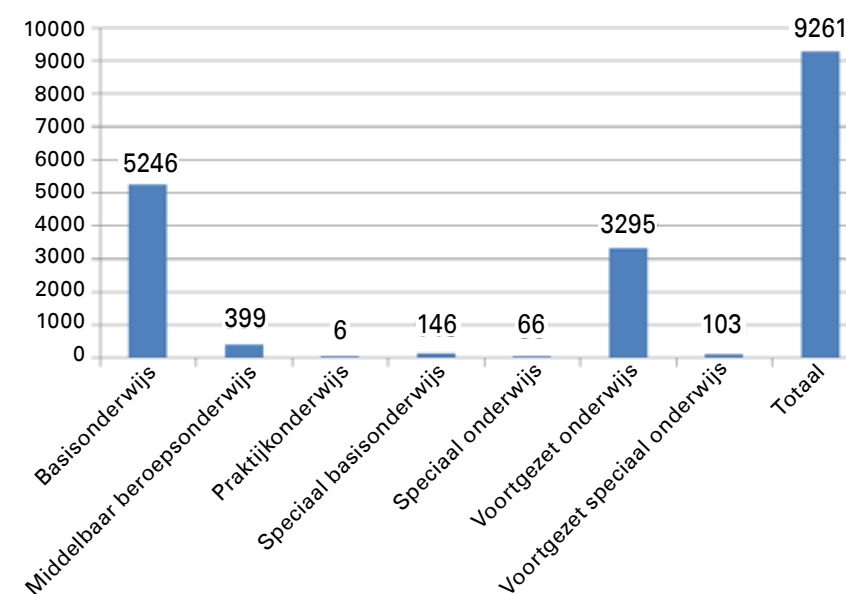
Aantal leerplichtige leerlingen

Leerlingen op school binnen/buiten Houten

Schoolverdeling

Verdeling SBO / SO / VSO

Het onderwijs

Basisonderwijs	Het basisonderwijs is bestemd voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar.
Speciaal basisonderwijs	Kinderen die meer hulp nodig hebben met leren en opvoeding dan in het basisonderwijs kan worden geboden, kunnen naar het speciaal basisonderwijs. Dit valt ook onder het primair onderwijs.
Speciaal onderwijs	Scholen voor speciaal onderwijs zijn er voor leerlingen die lichamelijk, zintuiglijk of verstandelijk gehandicapt zijn en voor leerlingen die psychische problemen of gedragsproblemen hebben.
Voortgezet onderwijs	Het voortgezet onderwijs is het reguliere onderwijs dat kinderen na afronding van het basisonderwijs volgen. Kinderen vanaf ongeveer 12 jaar gaan naar de middelbare school. Het voortgezet onderwijs duurt vier, vijf of zes jaar, afhankelijk van welk niveau voortgezet onderwijs de leerling volgt.
Praktijkonderwijs	Het praktijkonderwijs is het laagste niveau voortgezet onderwijs. Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen voor wie het behalen van een diploma in een van de leerwegen van het vmbo te hoog gegrepen is. Deze leerweg is bedoeld voor kinderen met een IQ onder de 80.
Voortgezet speciaal onderwijs	Speciaal onderwijs is onderwijs voor kinderen met een handicap, chronische ziekte of stoornis. Deze kinderen krijgen in het speciaal onderwijs meer aandacht en ondersteuning dan in het gewone onderwijs.
MBO (middelbaar beroepsopleiding)	Het mbo leidt studenten op om een bepaald beroep uit te oefenen.

Leerplicht

De leerplichtambtenaar

In de gemeente Houten zijn drie leerplichtambtenaren werkzaam. De scholen in Houten en omstreken hebben een vaste leerplichtambtenaar als aanspreekpunt. De leerplichtambtenaren zijn ook regelmatig op de desbetreffende school te vinden voor overleggen en het voeren van preventieve gesprekken met jongeren. Vanaf schooljaar 2015-2016 is de leerplichtadministratie onder gebracht in Nieuwegein.

Doel leerplicht

De leerplichtwet heeft als doel dat jongeren zo goed mogelijk worden toegerust met kennis en vaardigheden om een zelfstandige plek op de arbeidsmarkt en een zelfstandige plek in de samenleving kunnen verwerven. Een diploma halen helpt hierbij en biedt meer mogelijkheden voor de toekomst. De leerplichtwet ziet erop toe dat jongeren gebruik maken van het recht op onderwijs dat ze hebben, maar ook dat ze verplicht zijn om van dit recht gebruik te maken.

Taken leerplicht

De leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld als er sprake is van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim. De taken van de leerplichtambtenaar zijn divers;

1. **De maatschappelijke zorgtaak**, die ruimte biedt voor een ondersteunende, begeleidende of verwijzende rol.
2. **De repressieve taak** richting ouder(s) en/of de jongere vanaf 12 jaar, wat kan inhouden; oproepen voor gesprek, waarschuwen of het opmaken van een proces verbaal tegen de jongere en/of ouders of haltverbaal tegen de jongere.
3. **De preventieve taak**, gericht op het voorkomen van verzuim. Hierbij denkend aan het geven van voorlichting op scholen en het voeren van preventieve gesprekken met jongeren tijdens spreekuren op school.

Verzuim

Verzuimloket

Scholen geven de gegevens van de verzuimende leerling en de gegevens over de omvang van het verzuim door via het digitale verzuimloket van DUO. Het verzuimloket verstuurt de melding automatisch door naar de woongemeente van de leerling. De leerplichtambtenaar krijgt vervolgens een melding dat er een verzuimmelding is binnengekomen en kan dan onderzoek doen.

Preventief werken

De leerplichtambtenaren van de gemeente Houten vinden het belangrijk om preventief te werk te gaan. Dit gebeurt door spreekuren te houden op de scholen. Leerlingen met licht verzuim kunnen door de school worden aangemeld bij de leerplichtambtenaar en zij zullen dan een kort gesprekje houden met de leerling om de consequenties van verzuim uit te leggen maar ook om van de leerling te horen wat de reden van verzuim is. Aan de hand daarvan kan er gekeken worden of er verdere actie nodig is. Ook wordt er op het Wellant MBO voorlichting gegeven aan de eerstejaars studenten, om de leerlingen op de hoogte te brengen van de leerplichtwet en de eventuele consequenties van (ongeoorloofd) verzuim.

Ziekteverzuim

Dit is geoorloofd als een leerling om medische redenen niet naar school kan. Veelvuldig ziek zijn vormt echter een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen.

Er worden ook korte lijnen met de scholen in Houten onderhouden. De scholen weten waar zij met hun vragen over leerplicht en leerlingen terecht kunnen en kunnen daardoor snel actie ondernemen.

Leerplichtadministratie

Een goede leerplicht en RMC administratie is essentieel om de taak van leerplicht en RMC goed uit te kunnen voeren en vroegtijdig jongeren te kunnen signaleren die ondersteuning nodig hebben. Het applicatiesysteem Key2onderwijs van Centrix voldeed echter niet meer waardoor de informatie niet compleet en betrouwbaar was. Hierdoor ontstond het idee om gezamenlijk een nieuw systeem in te kopen en regionaal samen te werken op het gebied van de leerplichtadministratie. De administratiemedewerker leerplicht vanuit Houten werkt op detacheringsbasis in Nieuwegein. Verder is aan alle technische randvoorwaarden voldaan en werkt het nieuwe systeem goed. Voor de levering van persoonsgegevens uit de lokale BRP (basisregistratie persoonsgegevens) van Houten is een zogenaamde bewerkers-overeenkomst opgesteld met Nieuwegein. Voor de overdracht van de uitvoering van de regionale leerplichtadministratie is een dienstverleningsovereenkomst met Nieuwegein afgesloten.

Meldingen

Verzuim binnen het voorgezet onderwijs en het MBO wordt bij de leerplichtambtenaar gemeld via het verzuimloket. Ook telefonisch of per mail nemen scholen, ouders en leerlingen contact op met de leerplichtambtenaar als er vragen zijn over verzuim, ontheffingsverzoeken, zorg overleggen, adviesgesprekken etcetera. De leerplichtambtenaren gaan aan de slag met de meldingen of verwijzen door naar een passende instantie.

Doordat de leerplichtambtenaren vanaf dit schooljaar gebruik maken van een ander registratiesysteem, Pronexus, wordt er ook op een andere manier geregistreerd dan voorgaande jaren. Hierdoor kan er geen vergelijking worden gemaakt met voorgaand schooljaar.

Het aantal meldingen is gebaseerd op het aantal officiële verzuimmeldingen via DUO of via het Art. 21 formulier (ongeoorloofd schoolverzuim) dat scholen insturen. Alleen het voortgezet onderwijs en het MBO zijn tot nu toe aangesloten bij het verzuimloket. Het primair onderwijs en speciaal onderwijs kunnen nog geen melding doen bij het verzuimloket, zij sturen een Art. 21 formulier in. Dit is dan voor de leerplichtambtenaren ook een officiële melding.

Aantal meldingen

Meldingen	Aantal
Relatief verzuim	129
Absoluut verzuim	4
Luxe verzuim	6

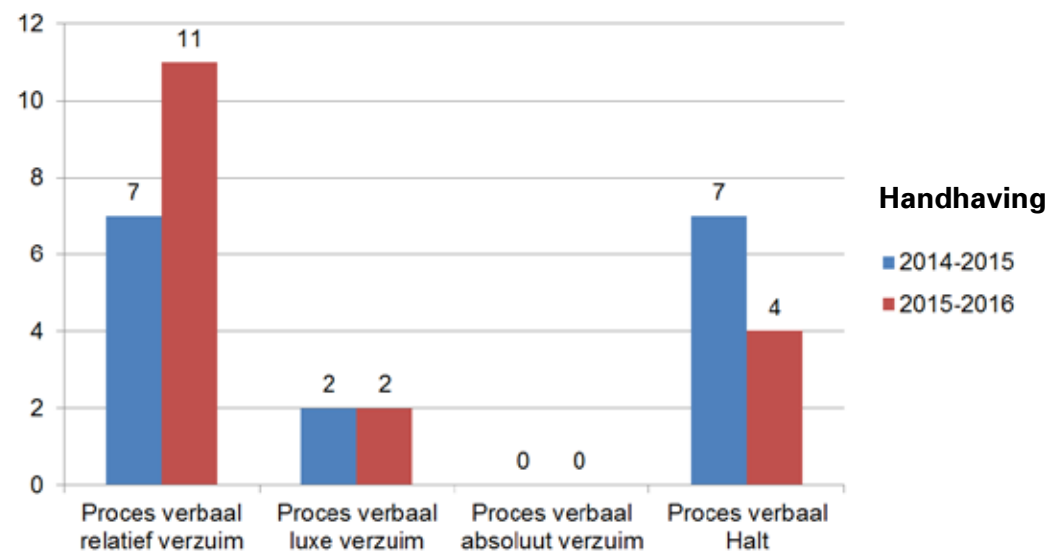
Luxe verzuim

Als een leerling zonder toestemming van de schooldirecteur of leerplichtambtenaar buiten de schoolvakanties op vakantie gaat.

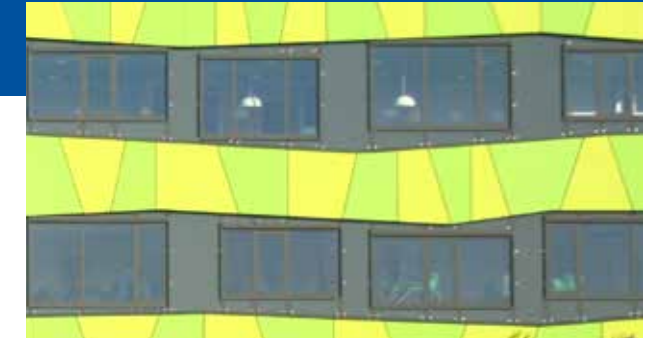
Relatief verzuim

Wanneer een leerling wel is ingeschreven op school maar zonder vrijstelling of zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt.

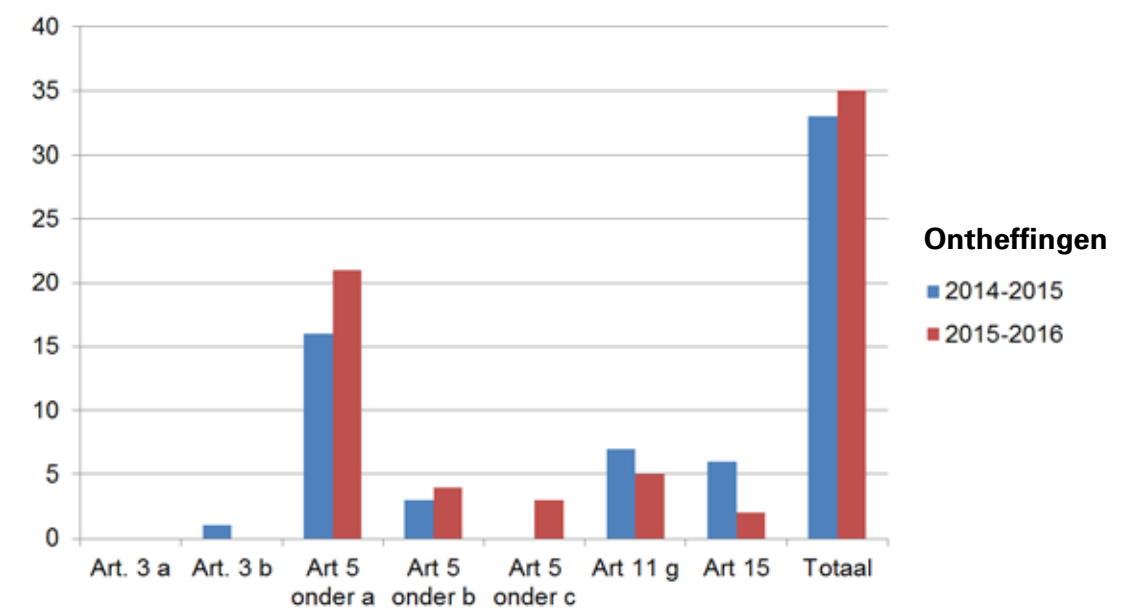
Handhaving

Ontheffingen

Art.	Uitleg
3a	Vervangende leerplicht
3b	Vervangende leerplicht laatste schooljaar
5, lid a	Gronden van vrijstelling inschrijving wegens lichamelijke/ psychische gronden
5, lid b	Gronden van vrijstellingen van inschrijving wegens bedenkingen tegen de richting van onderwijs
5, lid c	Gronden van vrijstellingen van inschrijving wegens bezoek aan de school in het buitenland
11 g	Gronden voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens gewichtige omstandigheden voor meer dan 10 werkdagen
15	Vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs

Zorgmelding

Als er zorgen zijn rondom een jongere en hij / zij wordt in de ontwikkeling bedreigd in de thuis-situatie, schoolsituatie of op persoonlijk vlak, stuurt de leerplichtambtenaar aan op hulpverlening in het vrijwillige kader. Als dit niet wordt opgepakt door ouders of de jongere, kan de leerplichtambtenaar een zorgmelding doen bij Samen Veilig of bij Veilig Thuis.

In het schooljaar 2015-2016 zijn er 6 zorgmeldingen gedaan omdat ouders en/of jongeren geen vrijwillige hulpverlening wilden oppakken.

Wat is een boa?

Een leerplichtambtenaar moet een boa- (buitengewoon opsporingsambtenaar) bevoegdheid hebben om een proces verbaal op te mogen maken. Om de vereiste specifieke kennis op peil te houden wordt door leerplichtambtenaren de permanente her- en bijscholing gevolgd.

Dag van de Leerplicht

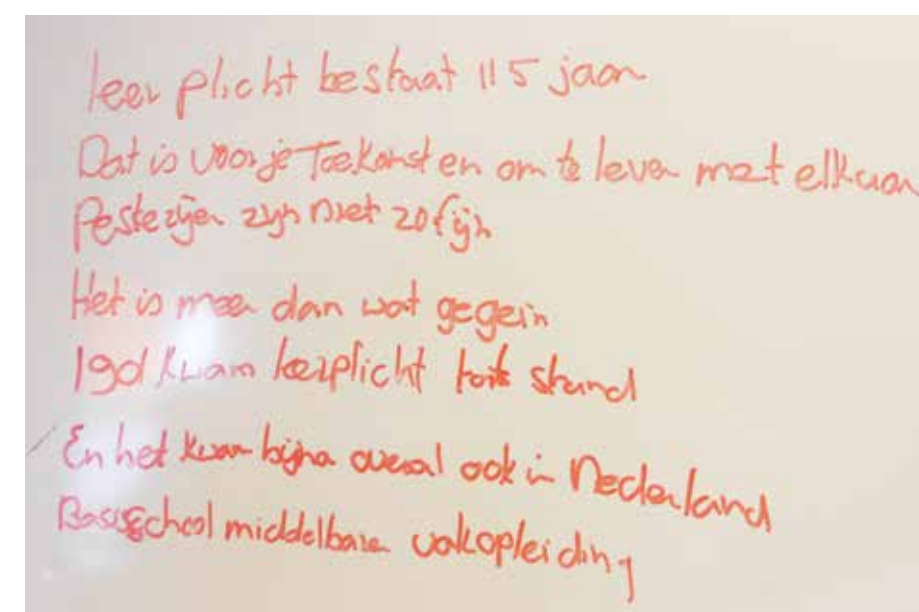
Op de 3e donderdag van maart is het "de dag van de leerplicht". Tijdens deze dag wordt er stil gestaan bij het recht op onderwijs en leerplicht.

Wethouder Geerdes heeft een bezoek gebracht aan een 2e klas van het Wellant Vmbo in Houten. Als introductie heeft hij de leerlingen verteld wat leerplicht inhoudt, waarom er een leerplichtwet is en wat strafmaatregelen kunnen zijn bij verzuim.

'De dag van de leerplicht is er om leerlingen, ouders, scholen en andere betrokkenen nog eens extra bewust te maken van het belang van onderwijs', aldus wethouder Geerdes.

De introductie werd gevolgd door een interactieve les, waarbij de leerlingen een korte rap-workshop kregen van een talentvolle rapper uit Houten. Hij liet leerlingen kennis maken met de basiselementen van het rappen. Vervolgens gingen de leerlingen zelf aan de slag in groepjes om een eigen "leerplicht-rap" te maken.

Deze leerplicht-rap werd vervolgens voorgedragen aan de jury, bestaande uit wethouder Geerdes, een jongerenwerker van Van Houten & Co en de rapper. Het groepje met de beste rap kreeg een mooie (smoothy)beker uitgereikt. Als dank werden de leerlingen getraakteerd op een eigen rap van de rapper.

Samenwerkingspartners

De leerplichtambtenaren hechten veel waarde aan een goede samenwerking met verschillende partners, zoals de scholen, samenwerkingsverbanden, het sociaal team en andere hulpverleningsinstanties.

Alle scholen hebben een vaste leerplichtambtenaar als contactpersoon, waardoor de lijnen kort zijn en er makkelijk te schakelen is.

Samen met de samenwerkingsverbanden van primair onderwijs en voortgezet onderwijs wordt er gekeken waar een leerplichtig kind het beste op zijn plek is, als deze dreigt uit te vallen. Om te voorkomen dat er een thuiszitter ontstaat, wordt er samen met het samenwerkingsverband gekeken hoe dit voorkomen kan worden en hoe een potentiële thuiszitter zo snel mogelijk op een passende plek geplaatst kan worden of hoe een bestaande school met aanpassingen en/of extra ondersteuning, een leerling binnen boord kan houden.

Ook het sociaal team is een belangrijke samenwerkingspartner voor de leerplichtambtenaren. Zij zijn vaak betrokken bij gezinnen die ook bekend zijn bij leerplicht. De leerplichtambtenaren en het sociaal team kunnen met elkaar optrekken om een passend plan voor een leerling op te stellen om de schoolgang zo goed mogelijk op gang te krijgen en om thuiszitten te voorkomen.

Als het sociaal team niet betrokken is bij een gezin, maar er worden wel zorgen gesignaleerd, wordt dit met de ouders en leerling besproken. Als ouders en/of leerling instemt met hulp vanuit het sociaal team kan er samen met de leerplichtambtenaar een aanmelding worden gedaan.

Mochten er wel zorgen zijn en ouders en/of leerling weigeren de hulp, dan kan de leerplichtambtenaar over gaan tot een proces verbaal.

Wanneer wordt een proces verbaal opgemaakt?

Als de leerling ofwel ouders:

- niet bereid zijn vrijwillig het probleem aan te pakken
- verwijtbaar de schoolgang verhinderen.

Als er veel zorg om de leerling (of het gezin) is en de Raad voor de kindbescherming via een gedwongen kader dient te worden ingeschakeld.

Thuiszitters

Thuiszittende kinderen moeten zo snel mogelijk weer naar school, daarom is de aandacht doorlopend gericht op deze kinderen.

Vanuit het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) en de vakvereniging van leerplichtambtenaren, Ingrado, wordt de volgende definitie gehanteerd voor thuiszitters;

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar, of een jongere van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van onderwijs.

Ook de jongeren zonder schoolinschrijving worden meegeteld als thuiszitter.

Wat is het verschil tussen een thuiszitter en een absoluut verzuimer?

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 18 jaar, die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat er een vrijstelling is.

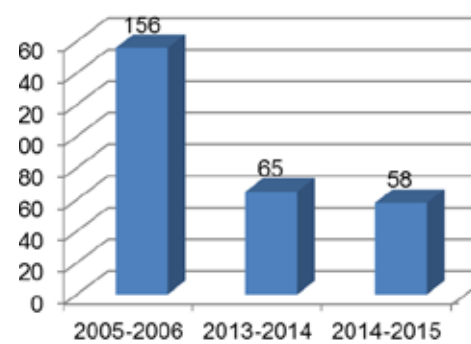
Bij een absoluut verzuimer is er sprake van een jongere die wel leerplichtig is, maar niet staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling en geen vrijstelling heeft gekregen.

VSV

Een voortijdig schoolverlater (vsv-er) is een jongere tot 23 jaar, die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Ook leerlingen tot 23 jaar die langer dan een maand zonder reden van school wegblijven worden aangemerkt als vsv-er.

Aantal voortijdig schoolverlaters

	aantal VSV-ers	percentage
2005-2006	156	Peilmeting
2013-2014	65	59% minder sinds 2005-2006
2014-2015	58	63% minder sinds 2005-2006

De leerplichtwet

Vanaf 5 jaar; leerplicht

Kinderen mogen vanaf 4 jaar een school bezoeken. Vanaf de eerste dag vanaf de nieuwe maand waarna het kind 5 jaar is geworden, hebben kinderen de plicht om naar school te gaan. Kinderen zijn leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden.

16- 18 jaar; Kwalificatieplicht

Jongeren tussen de 16 en 18 jaar zijn kwalificatieplichtig. Dit houdt in dat zij hun startkwalificatie moeten behalen. Een startkwalificatie is minimaal een mbo-diploma niveau 2 of een havo- of vwo diploma.

18-23 jaar; RMC (regionaal meld- en coördinatie-functie voor voortijdig schoolverlaters)

De laatste fase richt zich op de jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald, maar ook geen schoolinschrijving (meer) hebben.

De kwalificatieleerplichtambtenaar zoekt contact met de jongeren om de mogelijkheden en de motivatie van de jongeren te bespreken.

Speerpunten volgend jaar

Sociaal team

Door samen te werken met het sociaal team van de gemeente Houten kan er beter worden afgestemd op de behoeftes van een leerling. Als er in een vroeg stadium wordt samen gewerkt, kan er een beter gezamenlijk plan worden opgesteld om een leerling zo snel en goed mogelijk weer terug te leiden naar school of een ander passend traject. Ook wanneer er een aanvraag voor ontheffing wordt gedaan door ouders of desbetreffende instantie, zal er door de leerplichtambtenaar contact worden opgenomen voor afstemming met het sociaal team.

Thuiszitters en ontheffingen

Omdat staatssecretaris Sander Dekker aan het terugdringen van (ongeoorloofd) verzuim een hoge prioriteit geeft, is het ministerie van OCW samen met Ingrado (vakvereniging leerplichtambtenaren) gestart met onderzoek te doen naar hoe het verzuim teruggedrongen kan worden. Ook in Houten zal het onderzoek plaatsvinden, samen met leerplicht, de samenwerkingsverbanden po & vo, beleidsmedewerkers onderwijs en afdelingshoofd samenleving.

Het beoogde resultaat van het onderzoek is dat er afspraken komen over het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten. Daarnaast wordt er een plan van aanpak opgesteld dat gericht is op het terugdringen van de thuiszitters.

Naast het onderzoek naar thuiszitters, zal er ook gekeken worden naar het aantal ontheffingen dat wordt afgegeven in de Gemeente Houten. Vanuit de samenwerkingsverbanden wordt er meegekeken met de casus om te bekijken of zij een rol kunnen spelen in de casus en hoe dit eventueel opgepakt kan worden. Ook kunnen zij met ouders, leerplicht en andere hulpverleners rond de tafel om te kijken naar andere opties.

Tevens is er een thuiszitterspact opgericht met de samenwerkingsverbanden po & vo, beleidsadviseur jeugd/onderwijs, leerplichtambtenaren en het sociaal team vanuit de regio Lekstroom. De hoofddoelstelling van het thuiszitterspact is dat zij zich verbinden aan de ambitie dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Vanuit de gemeenten en samenwerkingsverbanden wordt er een sluitende thuiszittersaanpak gerealiseerd om de ambitie te kunnen realiseren.